



Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Budiměřice, okres Nymburk

Budiměřice 28, 288 02 Nymburk

Identifikátor školy: 600 050 963

Termín konání inspekce: 12. – 13. říjen 2004

Čj.:	b1-1208/04-2801
Signatura:	oc6by105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Budiměřice, okres Nymburk sdružuje základní školu (*dále ZŠ*) a školní družinu (*ŠD*). Inspekce se týkala pouze ZŠ. Škola má dvě třídy se všemi pěti ročníky. Aktuálně plní školní docházku 20 žáků, oddělení ŠD navštěvují všichni. V I. třídě jsou zařazeni žáci 1. a 2. ročníku, ve II. třídě 3.-5. ročníku. Výuka a výchova se realizují podle schváleného vzdělávacího programu *Základní škola* (MŠMT ČR, čj. 16 847/96-2, včetně Úprav a doplňků schválených MŠMT čj. 25 018/98-22).

Škola má udělenou výjimku z počtu žáků. Obědy žákům zajišťuje zřizovatel dovážením stravy.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekce bylo zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání v českém jazyce, matematice, přírodovědě, prvouce, tělesné výchově a hudební výchově ve školním roce 2004/2005 ke dni inspekce,
- materiálně-technických podmínek vzdělávání v českém jazyce, matematice, přírodovědě, prvouce, tělesné výchově a hudební výchově ve školním roce 2004/2005 ke dni inspekce,
- průběhu a výsledků vzdělávání v českém jazyce, matematice, přírodovědě, prvouce, tělesné výchově a hudební výchově ve školním roce 2004/2005 ke dni inspekce, vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Personální zabezpečení výuky

Ředitelka škola získala vysokoškolské vzdělání se zaměřením na přípravu učitelů pro 1.-5. ročník základní školy, zastává zároveň funkci výchovné poradkyně. Má požadovanou délku praxe pro obě funkce, ale neabsolvovala kvalifikační studium výchovného poradenství. Výchovnou a vzdělávací činnost dále zabezpečují dvě učitelky. Jedna z nich získala vysokoškolské vzdělání se zaměřením na přípravu učitelů pro 6.-9. ročník, druhá vysokoškolské vzdělání pedagogického směru obor učitelství pro střední školy. Obě mají dlouholetou praxi na základní škole. Z hlediska naplnění podmínek odborné a pedagogické způsobilosti jsou personální podmínky sledovaných předmětů velmi dobré. Pracovní úvazky všech pedagogických pracovníků a jejich skladba vycházejí z potřeb školy a maximálně využívají jejich odbornou způsobilost.

Organizace činnosti a provozu školy

Jednoduchá organizační struktura školy uvedená v organizačním řádu, delegování pravomocí na ustanovenou zástupkyni ředitelky, vzájemná zastupitelnost učitelek, určené náplně práce všech zaměstnanců, umožňují bezproblémový provoz školy. Přenos informací se děje okamžitě při denním kontaktu pracovníků. Speciální metodický orgán, s ohledem na počet pracovníků, ustaven není, jeho poslání plní jednání pedagogické rady, ale hlavně operativní porady učitelek.

Systém vedení a hodnocení zaměstnanců

Charakter vedení je pozitivně ovlivněn malým počtem pracovníků a jejich denním osobním kontaktem. Vykonávaná hospitační a kontrolní činnost v loňském školním roce byla

dostatečná, její výsledky byly prokazatelně projednávány s kontrolovanými pracovníci. Rozbory hodin provedené ředitelkou v rámci inspekce byly metodicky fundované. Svědčily o její pedagogické zkušenosti, o snaze včlenit nové poznatky do pedagogické činnosti kolegyň a tím zkvalitňovat průběh vyučování.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (*DVPP*) je zaměřeno na řízení školy, výuku cizího jazyka a výchovných předmětů. Výběr seminářů a jejich obsahová skladba korespondují s potřebami školy a napomáhají v dalším profesním růstu pracovníků.

Jasně stanovená kritéria pro přidělování osobních příplatků a mimořádných odměn umožňují transparentní hodnocení zaměstnanců. Při projednávání hodnocení se využívá především morální ocenění. Výsledky kontrolní činnosti ovlivňují rozhodování ředitelky při obsazování předmětů a využívání odbornosti jednotlivých pedagogů.

Personální podmínky vzdělávání byly hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Prostředí, prostory a vybavení školy

Škola má k dispozici přiměřené výukové prostory s dostatečným funkčním vybavením, které odpovídají psychohygienickým požadavkům. Dvě učebny, menší tělocvična, školní družina, vlastní hřiště, pozemek a sociální zařízení pro učitele a žáky tvoří dostatečné pracovní zázemí. Místnosti, světelně i tepelně dobře zajištěné, jsou vybaveny vhodným a udržovaným žákovským nábytkem. Uspořádání lavic vyhovuje frontální i skupinově vedené výuce. Úprava učeben je nápaditá a po estetické stránce má velmi dobrou úroveň. Jejich výzdoba je podnětná a vkusná, tvoří ji originální výtvarné a rukodělné práce žáků, živé květiny. Doplňují ji pomůcky a knihovničky. Součástí vybavení jsou nástěnné tabule zejména pro výuku českého jazyka, matematiky, vlastivědy a přírodovědy.

Žáci pracují s novými ucelenými sadami učebnic. V hodinách využívají pracovní sešity, některé procvičovací materiály, pracovní listy, nakopírované texty, obrazové a další publikace. Chybí nová odborná a naučná literatura. Knižní fond školní knihovny je zastaralý, nepoužívaný. Materiály a pomůcky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (*SVP*) mají standardní úroveň. Řadu praktických učebních pomůcek si zhotovují učitelky samy.

Vyučující mají k dispozici běžnou didaktickou a audiovizuální techniku. Vybavení školního kabinetu učebními pomůckami je na průměrné úrovni, obsahuje především starší pomůcky, které pro žáky nejsou atraktivní. Škola vlastní čtyři počítače s připojením na internet, tři jsou umístěny ve třídách pro celodenní používání pro žáky. Většinu softwarového vybavení získala škola v rámci programu internet do škol, má k dispozici i výukové programy pro nápravu čtení a psaní.

Prostory, s výjimkou bezplatného pronájmu tělocvičny, jsou aktuálně využívány pouze pro potřeby školy. Ředitelka má dobrý přehled o celkovém stavu areálu a kvalitě učebních pomůcek. Podle plánu se snaží o jejich obnovu. Pravidelná kontrolní činnost v této oblasti je účinná a způsob jejího plánování napomáhá zlepšování vybavení školy.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání byly hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Realizace vzdělávacího programu

Výuka a výchova probíhají podle schváleného vzdělávacího programu *Základní škola*. Ve škole se vyučuje *anglický jazyk*. Pojetí výchovně-vzdělávací činnosti, kterou škola realizuje,

vychází z celoročních dokumentů s názvy *Ekologický projekt* a *Zdravý životní styl*. Vzdělávací program doplňuje činnost školní družiny.

Škola vykazuje tři integrované žáky se SVP, pro které vypracovala funkční individuální vzdělávací programy (IVP) se všemi požadovanými náležitostmi.

Schválený učební plán pro školní rok 2004/2005 je dodržen ve všech ročnících. Učitelky si zpracovávají časově-tematické plány pro jednotlivé předměty. Výuka sledovaných předmětů ve školním roce 2004/2005 byla ke dni inspekce v souladu s platnými učebními osnovami zvoleného vzdělávacího programu.

Zápisy v třídních knihách mají potřebnou vypovídací hodnotu, zachycují průkazně průběh vzdělávání. Plnění osnov kontroluje ředitelka při kolektivním sestavování obsahu tematických plánů v začátku školního roku, průběžně během pedagogických rad a při hospitační činnosti. Daný způsob kontroly osnov je postačující a účinný.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu školy

Vyučování probíhá podle stabilního rozvrhu hodin, který je v souladu se zásadami psychohygieny. Klidnou pracovní atmosféru umožňuje fakt, že se ve škole nepoužívá zvonění. Výuka s ohledem na spojení dojíždějících žáků začíná v 7:30 hodin.

Řád školy a provozní řád školy odpovídají ustanovením vyhlášky MŠMT č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Byly projednány na pedagogické radě. Zápisy v třídních knihách dokladují, že s nimi byli žáci prokazatelně seznámeni. Jejich přílohu tvoří řád školního hřiště a provozní řád tělocvičny. Ustanovení řádů žákům dovolují o přestávkách volný pohyb po škole a pobyt v přírodě. Pitný režim je zčásti zajišťován školou. Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Ve vztahu k zákonným zástupcům žáků využívá škola běžné formy přenosu informací tzn. žakovské knížky, třídní schůzky a v případě potřeby operativně volí osobní projednání. Pro veřejnost pořádá *Den otevřených dveří*.

Systém výchovného poradenství zajišťuje ředitelka školy. Standardní je spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou. Škola nemá školního psychologa, ani speciálního pedagoga. Kvalitně zpracované IVP umožňují provádět individuální nápravy čtení a psaní. Jejich korekci pravidelně po vyučování zajišťuje ambulantními návštěvami proškolená pracovnice. Prevence sociálně-patologických jevů vychází z minimálního preventivního programu. Má průměrnou úroveň, jeho základem jsou výše jmenované celoroční projekty a činnost ŠD. Škola ve dvouletém sledovaném období nemusela řešit žádné přestupky v této oblasti. Výchovné poradenství je účinně integrováno do výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech

V průběhu inspekce (8 hodin) byla pozornost rovnoměrně rozložena mezi předměty s převahou naukového i výchovného charakteru.

Plánování a příprava vycházely z časově-tematických plánů pro jednotlivé předměty. Bezprostřední přípravě věnovaly učitelky značnou pozornost. Její kvalita se následně odrážela přímo ve vzdělávacím procesu, při uplatňování škály zajímavých metod a forem práce. Stanovené výukové cíle odpovídaly aktuálnímu složení tříd. Jen v jednom případě zvolené informace a údaje byly pro některé žáky obtížné. Vyučující byly informovány o žácích se specifickými poruchami učení a chování, vhodně reagovaly na skutečnost, že v jedné třídě jsou žáci více ročníků. Ucelené řady učebnic zajišťují kontinuitu vyučování mezi jednotlivými ročníky. Příprava výuky byla velmi dobrá.

Personální podmínky z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti jsou velmi dobré, což se pozitivně odráží na průběhu vyučování. Učivo bylo žákům interpretováno věcně správně. Verbální projev vyučujících byl na vysoké úrovni.

Výuka probíhala v učebnách a na hřišti školy. Učitelky připravily pro žáky hlavně tabelární obrazový materiál, nakopírované texty a činnosti s učebnicemi a pracovními sešity. V prvouce a přírodovědě měli žáci k dispozici encyklopedie, pracovní listy a manipulační atlasy rostlin, při hudební výchově kytaru, zpěvníky a přiměřené množství rytmicko-melodických nástrojů. Účelné využívání výpočetní a audiovizuální techniky bylo patrné v 5 hodinách. Materiální zázemí zhlédnutých hodin bylo vzhledem k využívání učebních programů nadprůměrné.

Struktura sledovaných hodin odpovídala věku žáků i výukovým cílům. Vyučování nebylo striktně rozděleno na práci v odděleních podle jednotlivých ročníků, ale umožňovalo také kooperaci mezi různě starými žáky. Ti účelně pracovali v nejrůznějších uskupeních (dvojice, skupinky, řady apod.). Zadávané úkoly, až na jednu výjimku, byly svým rozsahem a požadovanou hloubkou vědomostí přiměřeně náročné vzhledem ke schopnostem žáků. Průběžné opakování navazovalo na probírané učivo, pomáhalo vytvářet žákům ucelenou myšlenkovou strukturu. Nová látka vždy navazovala na již zažitá vědomosti. Ve výuce se uplatňovaly pestré formy a metody práce (prvky problémového vyučování, skupinové práce, párové činnosti, individuální činnosti v rámci samostatných prací).

V matematice byli žáci při procvičování nového učiva vedeni k přesnému užívání správného algoritmu při řešení zadaných příkladů. Činnosti vycházely z praktických zkušeností žáků, značný prostor byl vytvořen pro jejich aktivní učení. Manipulací s různými předměty (obrazci) za využití názornosti byla u nejmladších žáků rozvíjena prostorová orientace a upevňována matematická představivost.

V českém jazyce byla zaznamenána velmi dobrá práce s chybou. Žáci byli podněcováni k rozvoji a obohacování slovní zásoby. Nácvik psaní nových písmen a procvičování vlnovek do pracovních sešitů byl veden metodicky správně a pro žáky zajímavou formou. Organizace hodiny umožňovala všem žákům pracovat individuálním tempem.

V přírodovědě se učili vyhledávat informace (na počítačích, učebnicích a v odborné literatuře) a zaznamenávat je formou výpisků. Zadávané problémové otázky a použití učebních pomůcek vytvářely prostor pro samostatné a aktivní učení. V jednom případě byl úkol pro skupinové opakování časově náročný a v daném limitu nesplnitelný. V prvouce byla vytvořena vstřícná pracovní atmosféra, která žáky pozitivně motivovala. Byl u nich pěstován smysl pro týmovou spolupráci (1. ročník-výroba z přírodnin). Při samostatné činnosti hledali alternativní možnosti řešení zadaných úkolů (2. a 3. ročník).

Sledované předměty výchovného charakteru (tělesná a hudební výchova) byly vyučovány společně se všemi žáky. Svoji představivost měli možnost uplatnit při hudební výchově (kresba reagující na poslech ukázky). Rozvoji pohybových aktivit a herních činností byla věnována tělesná výchova.

V hodinách se střídalo se přímé a nepřímé vyučování s velkým podílem samostatných prací. Při řešení úkolů byla žákům poskytována ze strany vyučujících individuální pomoc. Vyučující často využívaly vlastní odborné publikace, názorné a audiovizuální pomůcky. Smysluplně zařazovaly práci na počítačích. Žáci aktivně reagovali na jasné a srozumitelné organizační pokyny učitelek. Vyučovací čas byl téměř vždy efektivně využit.

Zásady psychohygieny dodržovaly vyučující zařazením relaxačních chvil, možností volného pitného režimu, využitím celého prostoru třídy (výuka na koberci), popř. změnou činností. V tělesné výchově byly respektovány zásady bezpečnosti. Menší nedostatky se objevily při psaní, kdy žáci nedodržovali správné držení těla.

Učitelky věnovaly značnou pozornost motivaci a hodnocení. Všechny hodiny zahajovaly motivačním rozhovorem, písničkou nebo uváděním příkladů z praxe. Průběžně povzbuzovaly žáky aktivizačními výzvami. Zřejmá byla globalizace výuky a zařazování mezipředmětových vztahů (s prvoukou, přírodovědou a matematikou). Hodnocení žáků založené na klasifikaci

známkou bylo objektivní, zdůvodněné a převážně pozitivní. V závěru prováděné celkové shrnutí a hodnocení výkonu žáků postrádalo jejich sebereflexi. Motivace a hodnocení byly na velmi dobré úrovni.

Interakce mezi žáky a učitelkami probíhala v rámci dohodnutých pravidel a v atmosféře příznivých vztahů založených na vzájemné důvěře. Žáci projevovali k výuce pozitivní vztah a snahu dobře plnit zadané úkoly. Bylo očividné, že se v prostředí školy cítí velmi dobře. Vyučující vytvářely prostor pro vzájemnou komunikaci, vedly žáky k posilování v oblasti pozitivních mezilidských vztahů. Interakce a komunikace byly celkově na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech byly velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ředitelka školy kontroluje výsledky učení žáků komerčně dodávanými standardizovanými testy v 5. ročníku z matematiky, českého jazyka a všeobecné části. Využívá ve všech ročnících srovnávacími testy a analyzuje úspěšnost žáků při přijímacím řízení. Analýza výsledků vzdělávání se stává předmětem jednání pedagogické rady. Zvolený způsob evaluace školy je postačující.

Celkový průběh a výsledky vzdělávání byly hodnoceny jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina školy vydaná Zastupitelstvem obce Budiměřice ze dne 10. listopadu 2002
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT 5. března 2003 pod čj. 10 800/03-21
3. Inspekční zpráva čj. 036 290/99-2453 ze dne 28. září 1999
4. Rozhodnutí o udělení výjimky z počtu žáků na školní rok 2004/2005 vydané MŠMT pod čj. 17 986/04-22 ze dne 30. dubna 2004
5. Výkaz Škol (MŠMT) V3-01 ke dni 30. září 2004 (ředitelka školy)
6. Jmenování ředitelky školy do funkce ze 15. července 2003 čj. 141/2003 (starosta obce)
7. Záписy z jednání pedagogické rady za školní rok 2003/2004 a 2004/2005 ke dni inspekce
8. Řád školy (25. srpen 2004, ředitelka školy)
9. Řád školního hřiště (1. září 2003, ředitelka školy)
10. Provozní řád tělocvičny (1. září 2003, ředitelka školy)
11. Organizační řád (1. září 2003, ředitelka školy)
12. Provozní řád Základní školy Budiměřice (1. září 2004, ředitelka školy)
13. Kritéria pro stanovení osobního hodnocení - učitel, vychovatel, provozní zaměstnanci (2. září 2003, ředitelka školy)
14. Výroční zpráva o činnosti školy 2003/2004 (15. září 2004, ředitelka školy)
15. Plán DVPP na školní rok 2004/2005 v ZŠ Budiměřice
16. Přehled DVPP za školní rok 2003/2004 v ZŠ Budiměřice
17. Tematické plány sledovaných předmětů
18. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2004/2005 ke dni inspekce
19. Třídní knihy všech ročníků za školní rok 2003/2004 a 2004/2005
20. Třídní výkazy a katalogové listy všech žáků platné ve školním roce 2004/2005

ZÁVĚR

Personální podmínky sledovaných předmětů jsou velmi dobré. Organizační uspořádání, školy a vedení pracovníků je funkční. Vnitřní informační systém je účinný.

Materiálně-technické zázemí školy tvoří standardní didaktická a audiovizuální technika. Učební pomůcky, odborná literatura, fond žákovské knihovny jsou zastaralé, potřebují inovaci. Využívání počítačů a jejich softwarového vybavení (výukové a diagnostické programy) bylo v hodinách běžné.

Výuka byla účelně řízena. Učitelky uplatňují variabilitu vyučovacích metod. Žáci byli vedeni v hodinách ke kooperaci a vzájemné toleranci. Velmi dobré psychohygienické podmínky pozitivně ovlivňovaly příznivé vnitřní klima školy.

Ve srovnání s poslední inspekční zprávou byla zaznamenána pozitiva, zejména v používání vyučovacích metod.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu Václav Zemek

V. Zemek v.r.

V Benešově dne 20. října 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. říjen 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

PaedDr. Hana Žižková

H. Žižková v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI Benešov, Černoletská 1997, 256 15 Benešov. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-11-01	b1-1227/04-2801
Zřizovatel	2004-11-01	b1-1229/04-2801

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.